

Valtuustoaloite maksuttomasta välipalasta perusopetuksessa

Talousarvion tietojen mukaan Tampereella pienituloisten asuntokuntien määrä lähti uudelleen kasvuun ja niiden osuus nousi 21,9 prosenttiin kaikista asuntokunnista. Asuntoväestöömme kuuluvista alle 18-vuotiaista peräti 13,6 prosenttia oli pienituloisia vuonna 2021 ja osuus on kasvanut kuluvana vuonna. Pitkittyneesti pienituloisia on 9,3 prosenttia väestöstä. Heidän määränsä on kaksinkertaistunut 2000-luvun alkuun verrattuna. Tampereella pienituloisia on enemmän kuin muissa isommissa kaupungeissa.

Tampereella jo useasti laadittu ohjelma köyhyyden vähentämiseksi, Köyhyysohjelma, on yhä välttämättömämpi maan hallituksen tehdessä useita ihmisten toimeentuloon kohdistuvia leikkauksia. Monet niistä kohdistuvat samoihin perheisiin. Ensi vuoden talousarvioon tuleva lisärahoitus Köyhyysohjelmaan on erittäin tarpeellinen. Köyhyysohjelmaa on syytä jatkossakin päivittää hallituksen leikkausten alkaessa vaikuttaa vähävaraisimpien arkeen.

Yksi konkreettinen tuen muoto olisi kouluruokailun täydentäminen maksuttomalla, terveellisellä hedelmä- tai muulla välipalalla. Kaikki lapset eivät syö lainkaan aamupalaa, joten välipalalle voi olla tarvetta jo ennen lounasta riippuen sen ajasta, tai lounaan jälkeen koulupäivän kestäessä pitkään. Tällainen koululaisten jaksamista tukeva välipala on jo hyvin kokemuksin toteutettu joissakin kouluissa Suomessa. Esimerkiksi Keiteleellä on lapsille tarjolla riisipiirakoita lisukkeella, toisena päivänä sämpylöitä, jogurttia tai hedelmiä.

Niin Opetushallitus kuin Terveiden ja hyvinvoinnin laitos suosittavat maksuttomia, terveellisiä välipaloja koulupäivään, jos se jatkuu yli kolme tuntia ruokailun jälkeen. Tampereella aikanaan toteutetun maksuttoman välipalakokeilun tulokset ovat jääneet vähälle huomiolle.

Yhdeksäsluokkalaisten vaikuttamispäivässä muutama päivä sitten lähes jokainen tapaamistani useista kymmenistä varhaisnuorista totesi, että yksi lämmin ateria koulupäivän aikana ei ole riittävä. Välipalaa toivottiin etenkin pitkiin koulupäiviin. Laajemman kouluruokailukyselyn tulokset myös kertovat siitä, että kasvavien koululaisten ravinnon laatuun ja määrään on syytä kiinnittää huomiota. Kaikilla lapsilla ei ole varaa ostaa välipaloja.

Esitämmekin, että selvitetään mahdollisuus tarjota Tampereen kouluissa maksuton välipala pisimpinä koulupäivinä.

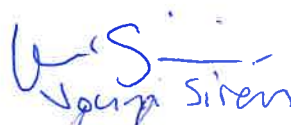
Tampereella 17.11.2023

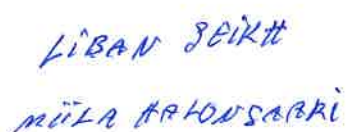
Ulla-Leena Alppi

MITJA TAPIO

Jouko Siren

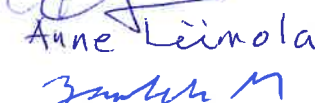
MIIRA ARVOLA

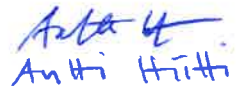
Minna Mikkilinen

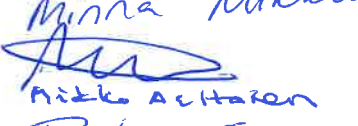
Inna Rokosa

Anne Leimola

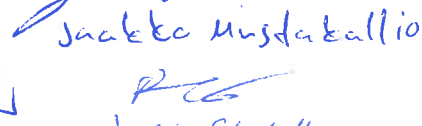
Antti Hiltti

Petri Siuro

KIRSI KALLONEN

Jacob Skarhäll

Valtuustoaloite Tampereen uuden valtakunnallisen vastuumuseotehtävän huomioimisesta kaupungin toiminnoissa ja viestinnässä

Marraskuun alussa uutisoitiin, että Tampere saa uuden valtakunnallisen vastuumuseotehtävän. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Postimuseolle ja Tampereen historiallisille museoille yhdessä valtakunnallisen vastuumuseotehtävän, jonka erikoisalana ovat viestintä, peli, posti ja digitaalinen elämä. Vastuumuseokentältä on puuttunut tämän erikoisalan vastuumuseo, joka vastaa erityisesti digitaalisen viestinnän kulttuuriperinnön hoitamisesta. Tämän myötä Tampereen museokenttä vahvistuu entisestään.

Postimuseo ja Tampereen historialliset museot (erityisesti Suomen pelimuseo ja Mediamuseo Rupriikki) hoitavat uutta tehtävää 1.1.2024 alkaen. Uusi valtakunnallinen vastuumuseo edistää ymmärrystä maailmasta, jossa median merkitys kasvaa, ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta, tieto- ja tavaravirroista sekä niiden muutoksesta. Vastuumuseo herättää pohtimaan miten eri kanavat, välineet, viestimisen tavat ja sisällöt vaikuttavat elämäämme yksilön, yhteisöjen ja yhteiskunnan tasolla. Valtakunnallinen vastuumuseo tulee olemaan digitaalisen viestinnän kulttuuriperinnön tallentamisen edelläkävijä ja merkittävä monilukutaitoisuuden ja keskustelukulttuurin kehittäjä. Perinteinen viestintä on muuttunut radikaalisti, ja viime vuosikymmeninä on siirrytty fyysisistä viestintävälineistä sähköisiin. Digitaalisen viestinnän ja sen aineiston tallennuksella ei ole ollut tähän mennessä vastuumuseota, eikä tätä työtä koordinoivaa museota. Uusi vastuumuseo alkaa tehdä juuri tätä työtä.

Tämä on hieno tunnustus pitkäjänteisestä työstä ja antaa mahdollisuuden kehittää museotoimintaa ja lisätä vaikuttavuutta, josta hyötyvät erityisesti kuntalaiset. Tampere on kiistatta merkittävä museokaupunki. Postimuseon ja Tampereen historiallisten museoiden entistä tiiviimpi yhteistyö uuden valtakunnallisen vastuumuseotehtävän kautta vahvistaa museokaupungin roolia entisestään. Valtakunnallisen vastuumuseotehtävän toiminta tulee näkymään uudella nimellä museokeskus Vapriikissa, valtakunnallisesti ja digitaalisilla alustoilla verkossa. Uusi ydinnäyttely avautuu Vapriikissa vuonna 2025–2026. Valtakunnalliset vastuumuseot ovat valtakunnallisia asiantuntijoita kukin omalla erikoisalallaan. Postimuseon ja Tampereen historiallisten museoiden saatua vastuumuseotehtävän, valtakunnallisia vastuumuseoita on kaikkiaan 18. Postimuseo, Suomen pelimuseo ja Mediamuseo Rupriikki sijaitsevat Tampereella ja niiden näyttelyt ovat museokeskus Vapriikissa.

Uuden vastuumuseotehtävän integrointi kaupungin toimintoihin ja viestintään on monipuolinen prosessi, joka vaatii huolellista suunnittelua ja toteutusta.

1. Toiminnan integrointi

- **Strateginen suunnittelu:** On tärkeää integroida vastuumuseotehtävä kaupungin kulttuuristrategiaan ja kehittämissuunnitelmiin. Tämä tarkoittaa tehtävän aseman määrittelyä kaupungin kulttuuripolitiikan ytimessä ja sen yhdistämistä muihin kulttuurialan toimiin.
- **Yhteistyö ja kehittäminen:** Kaupungin tulisi tehdä yhteistyötä museoiden kanssa tehtävän kehittämisessä. Tämä käsittää yhteiset projektit, rahoituksen koordinoimisen ja asiantuntemuksen jakamisen.

- **Resurssien allokointi:** Museotehtävän menestyksekkäs toteuttaminen vaatii asianmukaisia resursseja. Tämä sisältää rahoituksen, henkilöstön ja tilojen asianmukaisen järjestämisen.

2. Viestinnän merkitys

- **Tiedottaminen ja markkinointi:** Kaupungin on aktiivisesti tiedotettava yleisölle vastuumuseotehtävästä ja sen merkityksestä. Tämä voi tapahtua eri viestintäkanavien kautta, kuten kaupungin nettisivujen + tiedotuslehtien, sosiaalisen median, uutiskirjeiden ja paikallisen median kautta.
- **Koulutus ja yleisötyö:** Järjestämällä koulutusohjelmia ja työpajoja voidaan lisätä ymmärrystä museon roolista ja tehtävästä kaupungissamme.
- **Tapahtumat ja näyttelyt:** Eriyisten tapahtumien ja näyttelyiden järjestäminen, jotka korostavat museon vastuutehtävää ja sen merkitystä kaupungin kulttuurielämässä, on tärkeää. Kansainvälistä museopäivää vietetään 18.5, joka tulee myös huomioida.

3. Kuntalaisten osallistaminen

- **Palaute ja osallistuminen:** Kaupungin tulisi rohkaista kuntalaisia antamaan palautetta ja osallistumaan museon toimintaan. Tämä voi tapahtua erilaisten foorumien ja keskustelutilaisuuksien kautta.
- **Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa:** Yhteistyö koulujen, oppilaitosten, yliopistojen ja kulttuuriorganisaatioiden kanssa on olennaista vastuumuseotehtävän laajemman ymmärryksen ja vaikutuksen saavuttamiseksi.

4. Jatkuva arviointi ja kehitys

- **Seuranta ja arviointi:** On tärkeää seurata museotehtävän toteutusta ja sen vaikutuksia kaupunkiin ja kuntalaisiin. Tämä sisältää säännöllisen palautteen keräämisen ja toiminnan arvioinnin.
- **Joustavuus ja päivitykset:** Kaupungin tulee olla valmis päivittämään ja muokkaamaan toimintatapojaan vastuumuseotehtävän puitteissa saadun palautteen ja muuttuvien olosuhteiden mukaan.

Kokonaisuutena uuden vastuumuseotehtävän huomioon ottaminen kaupungin toiminnoissa ja viestinnässä edellyttää monitahoista lähestymistapaa, joka yhdistää strategista suunnittelua, kuntalaisten osallistamista, viestintää ja jatkuvaa kehittämistä. Tämän prosessin avulla museotehtävä tulee olemaan merkittävä osa kaupungin kulttuurielämää ja kuntalaisten identiteettiä.

Esitän, että Tampereen kaupunki huomioi uuden vastuumuseotehtävän eri toiminnoissaan ja viestinnässään yhteistyössä eri toimijoiden, sidosryhmien ja kuntalaisten kanssa.

Tampereella 20.11.2023

Aila Dündar-Järvinen, Kaupunginvaltuutettu

Tamperelaisten puolesta - valtuustoryhmä

Valtuustoaloite palkallisen vapaapäivän mahdollistamiseksi jokaiselle Tampereen kaupungin työntekijälle 50- ja 60-vuotispäivän johdosta

Valtakunnallisilla virka- ja työehtosopimuksilla sovitaan palkoista, työajoista ja muista palvelussuhteen ehdoista. Suurin osa Tampereen kaupungin työntekijöistä työskentelee kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen eli KVTES:in tai kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen eli OVTES:in piirissä.

Muun muassa näiden työehtosopimusten perusteella työntekijällä on oikeus saada palkallinen vapaapäivä, kun työpäiväksi sattuvat 50- tai 60-vuotispäivät, oma vihkimispäivä tai parisuhteen rekisteröimispäivä, lähiomaisen hautajaispäivä (siunauspäivä) tai asevelvollisuuslain mukainen kutsuntapäivä. KVTES:in soveltamisohjeen perusteella vapaapäiviksi sattuvat tai vuosiloma-aikaan sijoittuvat edellä mainitut päivät eivät oikeuta saamaan vastaavaa vapaapäivää muuna ajankohtana.

Soveltamisohjeen noudattaminen sellaisenaan johtaa epätasa-arvoisiin tilanteisiin 50- ja 60-vuotispäivien osalta. Käytännössä ohje tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jos työntekijä työskentelee joka viikko maanantaista perjantaihin, lauantaille osuva 50-vuotispäivä ei ole ylimääräinen vapaapäivä, mutta maanantaille osuva 50-vuotispäivä olisi. Esimerkin mukaisesti lauantaina 50 vuotta täyttävän työntekijän on aina mahdollista pyrkiä neuvottelemaan itselleen ylimääräinen vapaapäivä, mutta työnantajan ei tarvitse siihen suostua.

Tämän valtuustoaloitteen tavoitteena on edistää kaupungin työntekijöiden tasa-arvoista kohtelua myös merkkipäivien osalta. **Esitämme, että Tampereen kaupunki työnantajana mahdollistaa palkallisen vapaapäivän 50- ja 60-vuotispäivän johdosta jokaiselle työntekijälleen riippumatta työpäivän ajankohdasta.**

Tampereella 20.11.2023

Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Nuorisovaltuuston aloite digitalisaatiokehityksen huomioimiseksi perusopetuksen opetussuunnitelmassa

Tampereen kaupunkiseudun vuonna 2014 hyväksytty ja vuonna 2018 päivitetty Suomen valtakunnallista opetussuunnitelmaa täydentävä paikallinen perusopetuksen opetussuunnitelma on jäänyt ajastaan jälkeen jo viimeisen neljä vuotta sitten tapahtuneen päivityksen jälkeen.

Vuonna 2020 alkanut korona pandemia muutti perusopetuksen toimintaympäristöä merkittävästi, kun lähes kaikki oppilaat ja opiskelijat siirtyivät etäopetukseen, osa vajailla digitaidoilla, koska niitä ei ollut sisällytetty laajamittaisesti opetussuunnitelman tavoitteisiin tai sisältöihin. Lisäksi opiskelu välineissä ja niiden saatavuudessa esiintyi puutteita.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa tällä hetkellä esitetyt tieto- ja viestintätaitojen laaja-alaisen osaamisen tavoitteessa L5 luetellut tavoitteet (vuosiluokat 7-9) ovat hyvin kunnianhimoisia sekä osittain peruskoululaisten arjen realiteeteista irrallisia. Perusopetuksen tavoitteena on taata laaja yleissivistys sekä pohja jatko-opintoihin. Nuorisovaltuusto huomauttaa ja toivoo kaupungin asettavan realistisempia ja arjen kannalta käytännöllisempiä tavoitteita.

Tampereen nuorisovaltuutetun Kaukajärven teknologialinjan sekä Juhannuskylän kuvataidelinjan yhdeksännen luokkatason oppilaille teettämän kyselyn mukaan teknologialinjan oppilaat kokevat selvästi vähemmän ahdistusta tulevista teknologisista toisen asteen opinnoista Juhannuskylän oppilaisiin verrattuna. Toisen asteen oppialustoja kuten Geogebraa, Gimppiä, mallinnusohjelmia sekä digitaalisia kirjoja oli hyödynnetty huomattavasti vähemmän tai ei lainkaan kuvataidelinjalla. Näin ollen luonteva siirtymä peruskoulusta digitaaliselle toiselle asteelle ilman vakiintunutta perustaa teknologia- sekä digitaaliopinnoissa on epärealistinen tavoite.

Nuorisovaltuusto esittää valtakunnallista opetussuunnitelmaa tarkentavan paikallisen perusopetuksen opetussuunnitelman päivittämistä nykyaikaisempaan muotoon. Koska opetussuunnitelmaa on päivitetty viimeksi vuonna 2018, on kohta tieto- ja viestintäteknologian osaamisesta päivityksen tarpeessa. Viimeisen viiden vuoden aikana toisen asteen opinnot ovat siirtyneet pääosin digitaaliseen toimintaympäristöön, mikä edellyttää opiskelijoilta entistä laajempaa teknisten laitteiden ymmärrystä sekä käyttökokemusta.

Vuonna 2018 päivitetty opetussuunnitelma ei pysty mukautumaan lähivuosien uusiin tarpeisiin. Näin ollen Tampereen nuorisovaltuusto ehdottaa edellistä laajempaa tieto- sekä viestintäteknologiasta opetusta peruskouluissa vuosiluokilla 7-9. Opetukseen on tärkeä sisältyä ennen kaikkea sähköistä osaamista sekä konkreettisia taitoja, jotka tukevat oppilasta toisella asteella sekä jatko-opinnoissa. Oppilaalle kuuluu opettaa sähköisten oppimateriaalien toimintaa sekä käyttöä, jotta siirtymä digitalisoituneelle toiselle asteelle on luontevaa.

Nuorisovaltuusto edellyttää, että Tampereen kaupungin sivistyspalveluiden palvelualue yhdessä Tampereen kaupunkiseudun muiden kuntien kanssa aloittaa perusopetuksen opetussuunnitelman päivittämisprosessin digitaalisessa toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten johdosta ja, että opetussuunnitelman tuntijakoon sisällytetään lukuvuodesta 2024-2025 alkaen jokaiselle perusopetuksen vuosiluokalle vähintään 0,5 vuosiviikkotuntia digi- ja viestintätaitojen opetusta.

Lisäksi nuorisovaltuusto esittää jatkovalmistelua varten lisättäväksi perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 laaja-alaisen osaamisen kohtaan L5 uudeksi neljänneksi kappaleeksi seuraavaa:

“Oppilailla on riittävät tieto- ja viestintäteknologiset taidot, jotta he osaavat hyödyntää tietoteknologisia laitteita jatko-opinnoissaan. Lisäksi heillä on edellytykset toimia erilaisissa sähköisissä oppimisympäristöissä. Oppilaita ohjataan tunnistamaan omia heikkouksiaan ja vahvuuksiaan sekä kehittämään itseään digitaalisina viestijöinä arjen tilanteissa. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti myös sähköisiä oppimisympäristöjä sekä kehitetään tulevaisuuden työelämässä tarvittavia digitaitoja ja erilaisten ohjelmistojen käyttöä.”

Tampereen kaupungin nuorisovaltuuston puolesta,

Tampereen nuorisovaltuuston jäsenet

Eetu Hukkanen

Sara Järvinen

Vilja Saukko

Lisätietoja:

Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto

nuorisovaltuusto@tampere.fi

www.tampere.fi/nuorisovaltuusto